

İLİM DALLARININ DÜŞÜNCE TEMELLERİNİ
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

KUR'ÂN VE YORUMU -İLK ÜÇ YÜZ YIL-

1

- ❖ Şahıslar
- ❖ Okullar
- ❖ Eserler

Akademik Danışman ve Editör:
Prof. Dr. Halil Rahman Açar

Dizgi:
Vahidbeg Abidođlu

Birinci Baskı Tarihi:
Aralık, 2019 ANKARA
AZDE AJANS MATBAACILIK - 40800

© Kitabın yayın hakları İlim Dallarının Düşünce Temellerini Araştırma Enstitüsü'ne aittir. Bu kitapta yer alan düşünceler ve imla kuralları yazarını bağlamaktadır. Kitapta yer alan bildirilerin aynen yayımlanması izin almak şartıyla mümkündür. Alıntı için kaynak gösterilmesi zorunludur.

KUR'ÂN VE YORUMU -İlk Üç Yüz Yıl- 1

Editör: Halil Rahman AÇAR

Ankara: İlim Dallarının Düşünce Temellerini Araştırma Enstitüsü Yayını: 23

İlmî Toplantı Dizisi: 2

I-X+1-590

ISBN:978-605-2161-13-5

Konu: 1. *Kur'ân* 2. *Yorum*
3. *Yorum ekolleri* 4. *İlk yorumlayıcılar*

Adres:

Sakarya Cad. İnkılap Sok. 4/10, Deniz Apt. Kat: 5. Kızılay, Çankaya/ANKARA

Tel : 0 (312) 434 06 38

e-mail: ilimler.enst@gmail.com

web: www.ilimler.org

Sunuş

Değerli okuyucular,

Elinizdeki eser, İlimler Enstitüsü'nün akademik düzeyde 2018 yılında Ankara'da Düzenlediği Uluslararası Kur'an'ı Kerim'i Yeniden Düşünme 4. ilmi toplantısının bildiri metinleridir.

Kur'an'ın ilk yüz yıl içinde erken dönem muhataplarınca nasıl anlaşıldığını ortaya çıkarmaya ve ışık tutmaya bu eserle çabalamaktayız.

Enstitümüz dünyada ve Türkiye'de ilk kez erken dönem anlama ve yorumlama faaliyetleri hakkında toplayıcı, bir araya getirici, bilgi verici iki ciltlik eseri yayımlamaktan kıvanç duymaktadır.

Kitabın sayfaları arasında Peygamberin arkadaşlarının, tâbi'inin, eser veren müstakîl şahsiyetlerin ve imamların görüşlerini bulacaksınız.

İlmi toplantıya bildiriyle katılan kıymetli ilim insanlarımıza ve toplantının gerçekleşmesinde katkıları bulunan herkese buradan teşekkürlerimi sunarım.

*İlimler Enstitüsü a.
Prof. Dr. Halil Rahıman Açar*

İÇİNDEKİLER / Contents

KUR'ÂN VE YORUMU İLK ÜÇ YÜZ YIL CİLT- 1 Kur'ân, Metni, Ashâbın Yorumları, Kur'ân İlimleri ve Yorumlama Ekolleri

KUR'ÂN ÜZERİNE GİRİŞ YAZILARI / Introductory Writings on the Qur'ân

<i>Kur'ân ve Tenkîd Zihniyeti</i>	1-7
Prof. Dr. Mehmet Said Hatipoğlu	
<i>Tedvin Döneminde Tefsirin İlim Olarak Teşekkülü</i>	9-32
Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç	
<i>Müslümanların Kur'ân'ı Erken Dönem Anlama Çabaları Tefsir Olarak Adlandırılabilir mi?</i>	33-38
Prof. Dr. Halil Rahman Açar	

KUR'ÂN VE METNİ / The Qur'ân and its the Text

<i>Towards a New Historiographical Approach in Reading the Role of Women in the Collection of the Qur'ân; Hafsa Bint Umar as an Example (Kur'ân'ın Toplanmasında Kadınların Rolünü Anlamada Yeni Bir Tarih Yazımına Doğru: Bir Örnek Olarak Hz. Ömer'in Kızı Hafsa)</i>	39-48
Doç. Dr. Hadeer R. Aboelnagah	
<i>İbn Ebû Dâvûd'un Kitâbü'l-Mesâhif'i ve Bazı Mûlahazalar</i>	49-65
Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Karakuş	
<i>Hicrî İlk Üç Asırda Kur'ân'ın Metinleşme Süreciyle İlgili Çalışmalar</i>	67-97
Dr. Öğr. Üyesi Zeynel Abidin Aydın	
<i>The Qur'anic Manuscripts of Hijâzî and Kofic: An Overview of Muslim Efforts on the Qur'ân in the 1st and 2nd Hijra of Islâm (Hicazi ve Küfi Kur'ân Yazmaları: Hicri 1. ve 2. Asırda Müslümanların Kur'ân Faaliyetleri)</i>	99-119
Dr. Muhammad Shahid Habib	

ASHÂBIN KUR'ÂN YORUMLARI / Companions' Interpretations of the Qur'ân

<i>Hiz. Ömer'in Kur'ân Yorumlamaları</i>	121-148
Doç. Dr. Gökhan Atmaca	
<i>Hiz. Ayşe'nin Kur'ân Tefsirinde Başvurduğu Temel Prensipler</i>	149-159
Doç. Dr. Sevgi Tütün	
<i>Hiz. Ali'nin Kur'ân Anlayışı</i>	161-193
Öğr. Gör. Mehmet Seyid Geçit	
<i>İbn Abbâs ve Kur'ân Yorumlamaları</i>	195-202
Dr. Saida Saipova	
<i>İbn Mes'ûd ve Tefsir Faaliyeti</i>	203-217
Dr. Öğr. Üyesi Davut Şahin	

KUR'ÂN İLİMLERİ / Qur'anic Sciences

- Ta'wîl and Tafsîr of Abû Hamza al-Thumâlî: The Method, Interpretation Style and Its Features (Te'vîl ve Ebu Hamza Sumâlî'nin Tefsîri: Usûlü, Yorumlama Biçimi ve Kitabının Temel Özellikleri)* 219-236
Prof. Dr. Ali Hussain
- Gharîb al-Qur'ân by Abdullah Ibn Yahyâ al-Yazîdî as a Great Service to the Science of Interpretation (Tafsîr) of the Qur'ân (Kur'ân'ın Tefsir İlmine Büyük Bir Katkı Olarak Abdullah b. Yahyâ Yezîdî'nin Garîbü'l-Kur'ân'ı).....* 237-242
Doç. Dr. Sayyed Rahim Moosavinia
- The Notion of Mutashâbihât al-Qur'ân in the Qur'ân: an Analysis of Classical Exegesis (Kur'ân'da Kur'ân'ın Müteşâbihleri Kavramı: Klasik Yorumun Bir Çözümlemesi)* 243-254
Doç. Dr. Alhagî Manta Drammeh

KUR'ÂN VE DİLSEL ÇALIŞMALAR / The Qur'ân and Linguistic Studies

- Sîbeveyh'in Kırâatlara Yaklaşımı.....* 255-271
Prof. Dr. Ali Bulut
- Câhîz'in Kur'ân Müdafası* 273-279
Prof. Dr. Mehmet Sait Şimşek
- Ebû Ubeyde Ma'mer b. Müsennâ ve Filolojik Tefsiri Mecâzü'l-Kur'ân'ı* 281-307
Prof. Dr. Adem Yerinde
- Zâhirî Yorum ve Mecâz* 309-328
Doç. Dr. Abdulmutalip Arpa
- Ahfeş ve Meânî'l-Kur'ân'ı.....* 329-341
Dr. Öğr. Üyesi Recep Koyuncu
- Câhîz ve Kur'ân Yorumu.....* 343-365
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Köse
- Ebû Ca'fer Nahhâs ve Kur'ân'ı Anlamaya Katkıları.....* 367-388
Dr. Öğr. Üyesi Fikri Güney
- A Linguistic Study of Yahyâ Ibn Sallâm's View on Qur'anic Vocabulary (Yahyâ b. Sallâm'ın Kur'ân Kelime Hazinesine İlişkin Görüşleri Üzerine Dilbilimsel Bir Araştırma).....* 389-407
Dr. Mahmood Makvand
- Ebu Ubeyd Kâsım b. Sellâm'ın Dilbilimsel Tefsir Alanındaki Yeri ve Kaynaklık Değeri Üzerine Bir Değerlendirme* 409-433
Dr. Öğr. Üyesi Ali Bulut
- Filolojik Tefsir-Kırâat İlişkisi; Ibn Kuteybe Örneği.....* 435-446
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kılıç
- Mesâilü Nâfi' b. Ezrak ve Erken Dönem Tefsir Edebiyatı Üzerindeki Etkisi... 447-458*
Dr. Öğr. Üyesi Sabuhi Shahavatov
- Hicri İlk Üç Asırda Bir Kur'ân İlmi Olan Vakf ve İbtidâ Literatürüne Dair Bir İnceleme* 459-475
Arş. Gör. Soner Aksoy

İLK DÖNEM KUR'ÂN TEFSİR OKULLARI / Early Shools of Qur'anic

Exegesis

<i>Tefsirde Medine Okulu ve Temel Özellikleri</i>	477-500
Prof. Dr. Muhammed Fatih Kesler	
<i>Tefsirde Irak Okulu ve Temel Özellikleri</i>	501-518
Prof. Dr. Muhammed Fatih Kesler	
<i>Mekke Tefsir Okulu ve Temel Özellikleri</i>	519-547
Doç. Dr. Nur Ahmet Kurban	
<i>The Role of the Kufa School in the Development and Prosperity of Quranic Studies (Kur'ân Araştırmalarının Zenginliği ve Gelişiminde Küfe Ekolünün Rolü)</i>	549-559
Araştırmacı Amirmohammad Esmæili	
<i>Theological Debates in the Early Maghrebi/Andalusian Exegesis of Qur'ân (Erken Dönem Endülüs Ekolünün Kur'ân Yorumunda Kelâm Tartışmaları)</i> ..	561-568
Dr. Chafika Ouail	
* TOPLANTIDAN FOTOĞRAFLAR.....	569-590

Research Institute for Philosophical
Foundation of Disciplines

THE QUR'ĀN AND ITS INTERPRETATION

-The First Three Centuries-

1

- ❖ Interpreters
- ❖ Schools
- ❖ Books

9 786052 161135

KUR'ĀN VE YORUMU
-İLK ÜÇ YÜZ YIL-

- ❖ Şahıslar
- ❖ Okullar
- ❖ Eserler

1

